

Inhoud

Inleiding	5
------------------	---

Leeswijzer	7
-------------------	---

Handleiding

1. Wat is <i>Kijk Kies Doe</i> ?	11
2. Domeinen en doelen	13
3. Visie en uitgangspunten	27
4. Het kind centraal	31
5. De leraar als regisseur	41
6. Een beredeneerd aanbod	59
7. Activiteiten	67
8. Planning en registratie	77
9. Evaluatie	85
10. Een thema uitgewerkt	91

Literatuur	103
-------------------	-----

Bijlagen

1. Groepsoverzicht	106
2. Groepsplan	108
3. Themaplan	112
4. Hulpzinnen Handelingsgericht Werken	114
5. Activiteiten voor Reflectie	117
• De heen- en weer koffer	118
• De bril van de juf	120

6. Gesprekskaart	122
7. Verhaal 'De afvalberg'	123
(bij Activiteit 2 'De afvalberg' van Beginnende gecijferdheid en Logisch denken)	
8. Cijfers 1 tot en met 20	124
9. Bingokaarten	126
10. Staafdiagram	128
11. Wat heb ik nodig?	129
12. Didactische structuren in <i>Kijk Kies Doe voor kleuters</i>	131
• Binnen/Buiten Kring	132
• BeurtGooi	133
• Doe Mij Na	134
• Hoeken	135
• In De Rij	136
• Mix & Koppel	137
• Mix & Ruil	138
• Mix-Tweetal-Gesprek	139
• RondPraat	140
• RondPraat Samenvat Signaal	141
• Stijgen & Dalen	142
• TafelRondje	143
• Tweetal Coach	144
• TweeGesprek Op Tijd	145
• TweePraat	146
• TweeVergelijk Per Tweetal	147
• TweeVergelijk	147
• Tweetal Interview Op Tijd	148
• VensterRuiten	149
• Waar Of Niet	150
• Wie Ben Ik?	152
• Zoek Iemand Die	153

Inleiding

Iedere school heeft als opdracht kinderen verder te brengen in hun ontwikkeling. De school, dat zijn de mensen die er werken: de leraren die daar vanuit hun passie samen voor gaan. Leraar zijn en kinderen onderwijzen gaat niet zomaar. Het vak van leraar is een vak apart. Er moet in geïnvesteerd worden. De leraar die kiest voor kwaliteit in zijn manier van lesgeven en in het kunnen afstemmen op kinderen, blijft zelf ook steeds leren.

De leraar stelt doelen om ervoor te zorgen dat kinderen zich ontwikkelen en leren, en tot hun recht komen. Dat vraagt kennis van ontwikkeling van kinderen maar ook van de middelen die ingezet kunnen worden om de gestelde doelen te behalen. Het vraagt vaardigheid in organiseren, in het kiezen van de juiste interventies en in het zorgen voor een veilige én uitdagende leeromgeving. De leraar maakt het verschil.

Het onderwijsaanbod wordt voor een belangrijk deel bepaald door de school, door de leraren van die school. Uiteraard staan de doelen die gehaald moeten worden en de weg naar deze doelen, vast. De acties die worden gepland om met de leerlingen optimale resultaten te halen, zijn echter door de leraren gekozen. Elke school en iedere leraar wordt vanuit de opdracht om kinderen tot ontwikkeling en leren te brengen, uitgedaagd om goed onderwijs aan te bieden zodat de leerlingen tot hoge prestaties komen. En dat is toch écht een vak, een vak apart!

Kijk Kies Doe is een uitgave waarmee u op basis van waarnemen en begrijpen van ontwikkeling van kinderen een beredeneerd onderwijsaanbod kunt samenstellen voor alle leerlingen in groep 1 en 2. De naam *Kijk Kies Doe* staat voor de kern van deze uitgave:

- 'Kijk' verwijst naar het kijken naar kinderen, het observeren van ontwikkeling, het waarnemen in de breedste zin van het woord: observeren, toetsgegevens verzamelen en gesprekken voeren met kinderen en ouders.
- 'Kies' staat voor uw weloverwogen keuzes op basis van uw waarneming. Goed kunnen kiezen vraagt om begrijpen en analyseren van de verzamelde informatie.
- 'Doe' verwijst naar het plannen van een beredeneerd aanbod. De activiteiten in deze uitgave dienen daarbij als voorbeeld.

Kijk Kies Doe levert een bijdrage aan een kwalitatief goed onderwijsaanbod én aan het vergroten van uw leerkrachtvaardigheden. We wensen u veel inspiratie toe om als professionele leraar met passie de juiste keuzes te maken met behulp van *Kijk Kies Doe*.

*Carola Riemens
Liesbeth van Waas*

Leeswijzer

Deze Leeswijzer geeft een overzicht van wat u waar kunt vinden in *Kijk Kies Doe voor kleuters*.

Handleiding

In dit boek vindt u de handleiding met daarin informatie en achtergronden die van belang zijn om aan te slag te gaan met *Kijk Kies Doe*. Per hoofdstuk lichten we hieronder de opbouw van deze handleiding toe.

1. Wat is 'Kijk Kies Doe'?

In hoofdstuk 1 leest u in grote lijnen wat *Kijk Kies Doe* is en voor wie deze uitgave bedoeld is. Verder benoemen we wat nieuw is aan *Kijk Kies Doe* ten opzichte van de vorige versie *KIJK! en doe* en welke waardevolle onderdelen uit *KIJK! en doe* ook nu weer zijn opgenomen in *Kijk Kies Doe*.

2. Domeinen en doelen

In hoofdstuk 2 beschrijven we de domeinen, de ontwikkelingslijnen (mijlpalen) de leerlijnen (tussendoelen) en de verschillende niveaus die in *Kijk Kies Doe* gebruikt worden.

3. Visie en uitgangspunten

In hoofdstuk 3 komen de drie uitgangspunten van *Kijk Kies Doe* aan de orde. Dit zijn: Het kind centraal, De leraar als regisseur en Een beredeneerd aanbod. Deze drie uitgangspunten werken we uit in respectievelijk hoofdstuk 4, 5 en 6.

4. Het kind centraal

Kijk Kies Doe stelt het kind centraal. Dit sluit aan bij de opdracht die scholen hebben om ieder kind optimale ontwikkelingskansen te bieden. In hoofdstuk 4 beschrijven we hoe u vanuit een handelingsgerichte werkwijze (Waarnemen, Begrijpen, Plannen en Realiseren) de ontwikkeling van kinderen volgt en stimuleert en daarbij aansluit bij de talenten en onderwijsbehoeften van elk kind.

5. De leraar als regisseur

In *Kijk Kies Doe* beschouwen we de leraar als regisseur. U kijkt, kiest en doet, stelt doelen en biedt kwalitatief hoogwaardige activiteiten aan. Bij dit alles laat u zich leiden door realistische, hoge verwachtingen. Wat we hierbij precies voor ogen hebben, leest u in hoofdstuk 5.

6. Een beredeneerd aanbod

Wat is een beredeneerd aanbod? Hoe stelt u onder andere met de activiteiten van *Kijk Kies Doe* een kwalitatief goed beredeneerd aanbod samen? In hoofdstuk 6 geven we u antwoord op deze vragen.

Vervolg op volgende pagina →

7. Activiteiten

Hoofdstuk 7 van deze handleiding heeft betrekking op de activiteiten die zijn opgenomen in *Kijk Kies Doe*. Ze dienen als voorbeeld voor kwalitatief goede activiteiten die u kunt gebruiken in uw groep. Er wordt dieper ingegaan op de opbouw, de inhoud en de ontwikkelingsgebieden van deze activiteiten. Daarnaast leest u in dit hoofdstuk hoe u eenvoudig activiteiten kunt vinden die passen bij uw doelen.

8. Planning en registratie

Kijk Kies Doe biedt verschillende formulieren die u kunt gebruiken bij het plannen en registreren van uw thema's en activiteiten. In hoofdstuk 8 beschrijven we elk formulier: Waarvoor gebruikt u het en hoe vult u het in?

9. Evaluatie

In hoofdstuk 9 leest u hoe u uw onderwijsaanbod evalueert, welke punten daarbij van belang zijn en welke bronnen u kunt gebruiken.

10. Een thema uitgewerkt

In hoofdstuk 10 beschrijven we hoe u in de praktijk een thema uitwerkt en daarbij de informatie uit de vorige hoofdstukken integreert. De uitwerking van het thema maken we concreet met passende praktijkvoorbeelden.

Activiteiten

In de katernen vindt u 81 uitgewerkte activiteiten die als voorbeeld dienen. Deze activiteiten zijn direct te gebruiken maar u heeft ook de mogelijkheid ze naar uw eigen ideeën en behoeften aan te passen. Alle activiteiten van *Kijk Kies Doe voor kleuters* voldoen aan minstens vier van de zeven gestelde kwaliteitscriteria zodat u met deze activiteiten een kwalitatief goed beredeneerd onderwijsaanbod samenstelt.

In elk activiteitenkatern (behalve in het katern 'Sociale en emotionele ontwikkeling) vindt u tevens de activiteitenmatrixen waarmee u een goed overzicht krijgt van alle ontwikkelingsgebieden die binnen de activiteiten aan bod komen.

Bijlagen

In het onderdeel 'Bijlagen' vindt u diverse formulieren – zoals Groepsoverzicht, Groepsplan en Themaplan – die u kunt gebruiken voor uw planning en registratie. Voor evaluatie door leerlingen zelf, op school of met de ouders thuis, hebben we de activiteiten 'De bril van de juf' en 'De heen- en weerkoffer' toegevoegd. Daarnaast vindt u in de bijlagen onder andere praktische kopieerbladen bij de activiteiten, een aantal didactische structuren die u kunt gebruiken en een overzicht van de tussendoelen Beginnende geletterdheid. De in *Kijk Kies Doe voor kleuters* gebruikte bijlagen en formats kunt u vinden op:
<http://www.bazalt.nl/kijk-home/kijk-downloads>.

Waarneming

Carola Riemens en Liesbeth van Waas

*Stimulerende activiteiten voor het samenstellen
van een beredeneerd onderwijsaanbod*

Kijk Kies Doe
voor kleuters

bazalt

Oriëntatie

Carola Riemens en Liesbeth van Waas

*Stimulerende activiteiten voor het samenstellen
van een beredeneerd onderwijsaanbod*

Kijk Kies Doe
voor kleuters

bazalt

Motoriek en Tekenenontwikkeling

Carola Riemens en Liesbeth van Waas

*Stimulerende activiteiten voor het samenstellen
van een beredeneerd onderwijsaanbod*

Kijk Kies Doe
voor kleuters

bazalt

Mondelinge taal en Beginnende geletterdheid

Carola Riemens en Liesbeth van Waas

*Stimulerende activiteiten voor het samenstellen
van een beredeneerd onderwijsaanbod*

Kijk Kies Doe
voor kleuters

bazalt

Beginnende gecijferdheid en Logisch denken

Carola Riemens en Liesbeth van Waas

*Stimulerende activiteiten voor het samenstellen
van een beredeneerd onderwijsaanbod*

Kijk Kies Doe
voor kleuters

bazalt

Sociale en emotionele ontwikkeling

Carola Riemens en Liesbeth van Waas

*Stimulerende activiteiten voor het samenstellen
van een beredeneerd onderwijsaanbod*

Kijk Kies Doe
voor kleuters

bazalt